

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6922202253
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6922202253.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: B. T., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky; dieťa rodičov: matka - S. T., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX, Y., právne zastúpená JUDr. Ondrej Szilágyi, advokát so sídlom Dr. Vodú 2, Lučenec a otec - C. T., nar. XX.X.XXXX, bytom T. 3, J. právne zastúpený AK Mgr. Katarína Pastorková, s.r.o. so sídlom J. Cikkera 840/4, Sliach o návrhu navrhovateľa - otca na nariadenie neodkladného opatrenia o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 7P/128/2022-92 zo dňa 25. októbra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e .

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd, ako súd prvej inštancie, zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal dočasnej úpravy styku s maloletou do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 7P/28/2022. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil právne poukazom na ustanovenia Civilného mimosporového poriadku (zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“) a ustanovenia Civilného sporového poriadku (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) upravujúcich neodkladné opatrenie. Skutkovo okresný súd zamietavé rozhodnutie odôvodnil tým, že nebola osvedčená potrebnosť okamžitého riešenia danej situácie ohľadne úpravy styku otca s maloletou. Zohľadnil skutočnosť, že konanie, ktoré sa vedie na okresnom súde pod sp. zn. 7P/128/2022 o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa prebieha, pričom otec vo vyjadrení k uvedenému návrhu zo dňa 17.10.2022 žiadal rozhodnúť aj o úprave styku s maloletou. Súd považoval tvrdenia otca uvedené v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia za jednostranné a nepreukázané. Rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou bude vyžadovať vykonanie náležitého dokazovania na pojednávaní.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Mal za to, že osvedčil existenciu právneho vzťahu účastníkov ako aj skutočnosť, že právne vzťahy si vyžadujú dočasnú úpravu nariadením neodkladného opatrenia. Styk s maloletou neprebieha pravidelne a je závislý na vôli matky, s ktorou dieťa žije v domácnosti, a ktorá mu aj organizuje jeho voľný čas. Predložil komunikáciu medzi matkou a otcom prostredníctvom aplikácie „WhatsApp“ ohľadne požiadaviek na styk a jeho nerealizovanie, pričom uvedená komunikácia preukazuje aj to, že matka kontroluje otca počas styku s maloletou, diktuje otcovi kde má s maloletou tráviť čas, kedy ju musí odovzdať s tým, že pokiaľ otec nebude konať podľa jej pokynov, tak mu stretnutie s maloletou neumožní. Samotná matka pri šetrení kolízneho opatrovníka uviedla, že nesúhlasí s realizovaním styku otca s maloletou počas víkendov, nakoľko maloletá nemá vybudovaný vzťah k otcovi. Zo správy kolízneho opatrovníka z 24.10.2022 vyplýva, že kolízny opatrovník považuje za dôležité upraviť styk otca s maloletou pri rešpektovaní práva dieťaťa na zachovanie vzťahu k obom rodičom. Avšak navrhuje upraviť styk postupne, bez prítomnosti matky a bez možnosti a prespatia dieťaťa u otca. Takýto záver kolízneho opatrovníka otec považuje

za jednostranný. Hlavným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je skutočnosť, že otec sa s matkou maloletej nevedia dohodnúť na pevných pravidlách. Bez nariadenia neodkladného opatrenia dôjde k ohrozeniu styku otca s dieťaťom. Podľa názoru otca, neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie, že najskôr je potrebné vykonať dokazovanie vo veci samej, pretože neodkladné opatrenia má mať iba dočasný charakter a nerieši vzťahy účastníkov konania v celom rozsahu a konečným spôsobom. Poukázal na to, že vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti oboch rodičov. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie zmenil a návrhu otca vyhovel.

3. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v § 111 a nasl. CMP.

4. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

6. Po preskúmaní rozhodnutia okresného súdu na základe odvolania otca maloletého dieťaťa, odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne. Rozhodnutie vychádza zo správnych skutkových a právnych záverov tak, aby zistil skutočný stav veci, ako to predpokladá ust. § 35 CMP.

7. Procesná úprava neodkladných opatrení podľa CMP sa spravuje obdobným režimom ako v prípade ostatných inštitútov za subsidiarity Civilného sporového poriadku v zmysle § 2 ods. 1 CMP. V Civilnom mimosporovom poriadku sú vymedzené len určité ustanovenia, ktoré predstavujú výnimku oproti všeobecnej úprave neodkladných opatrení v Civilnom sporovom poriadku tak, ako to vyplýva aj z marginálne označenej tretej časti CMP s názvom „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“. Hlavná úprava neodkladných opatrení, aj čo do formálnych náležitostí, ako aj účinkov, je teda upravená v ust. § 324 až 342 CSP. Jednotlivé osobitné neodkladné opatrenia, ktoré sú uvedené v tretej časti Civilného mimosporového poriadku, tak nepredstavujú taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré je možné nariadiť v režime podľa tohto zákona. Samotná úprava v týchto prípadoch si kladie za cieľ len zdôrazniť ich procesné osobitosti. V režime civilného mimosporového konania je teda možné nariadiť aj iné neodkladné opatrenia, ako sú uvedené v ust. § 365 až § 368 s poukazom na ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 325 CSP.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP počas konania súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery. Súd nariadi neodkladné opatrenia, ak sú splnené podmienky § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne (§ 328 CSP).

9. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, resp. pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, sa dokazovanie nevykonáva. Navrhovateľ k návrhu pripojil len listinné dôkazy, ktorých sa dovoľáva. Dokazovanie má v tomto prípade charakter tzv. osvedčovania, keď skutočnosti uvedené v návrhu, alebo ktoré sú súdu zrejmé, keď nariaďuje neodkladné opatrenie, spĺňajú atribúty vysokej miery pravdepodobnosti.

10. Ustanovenie § 325 ods. 1 CSP vymedzuje, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Na prípad úpravy styku je potrebné aplikovať predpoklad nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúci v potrebe bezodkladne upraviť pomery. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov. Regulácia faktických pomerov je z povahy veci vylúčená. Právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia. Potreba ich úpravy musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti a nevyhnutnosti. Samotný atribút bezodkladnosti však bez ďalšieho neznamena, že ide o akútny a jednorazový stav. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu. Neodkladné opatrenie je spravidla opodstatnené, ak dochádza k porušovaniu alebo ohrozovaniu práv a oprávnených záujmov navrhovateľa.

11. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne úpravy styku otca s maloletým dieťaťom bol otcom dieťaťa podaný počas prebiehajúceho konania o návrhu matky na zvýšenie výživného. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že z rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/115/2020-49 zo dňa 24. septembra 2020, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozvedené, bola zároveň schválená rodičovská dohoda o ponechaní maloletého dieťaťa v osobnej starostlivosti matky a o výživnom s tým, že styk otca s maloletou B. T. sa výslovne neupravil na základe dohody rodičov. Návrh na zvýšenie výživného podala matka na Okresný súd Rimavská Sobota dňa 01.07.2022 a otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia datovaný dňom 21.10.2022 na okresný súd dňa 23.10.2022. Zo samotného návrhu otca vyplýva, tak ako to uviedol otec, že „po

rozvoje manželstva otec nebol v kontakte s maloletou dva mesiace, následne sa s maloletou stretával nepravidelne v rokoch 2021 a 2022, dvakrát alebo raz do mesiaca, niekedy spolu s jeho rodičmi, väčšinou v dome matky ...“ z čoho vyplýva, že dohoda rodičov o tom, že styk sa neupraví, pretože sa vedia na ňom dohodnúť, nemala svoje opodstatnenie už od čias rozvodu manželstva. Otec tak mal možnosť po rozvoje manželstva kedykoľvek podať návrh na úpravu styku s maloletou samostatným návrhom, nie formou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý predpokladá bezodkladnosť úpravy pomerov. Aj zo vzájomnej elektronickej komunikácie medzi rodičmi, ktorú predložil otec ako dôkaz vyplýva, že matka vyčítala otcovi, že „6 alebo 7 mesiacov si nebol ani nevolal nič a ani starí rodičia, a zrazu pred súdom ju chceš vidieť“ na čo otec nereagoval a z čoho vyplýva, že sa o maloleté dieťa reálne a skutočne počas dlhšieho času nezaujímal, čím vlastne sám otec poprel potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, čo je podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ okresný súd došiel k záveru, že z návrhu otca nemožno vyvodiť záver, že by v súčasnej dobe bola natoľko osvedčená potrebnosť okamžitého riešenia danej situácie, aby súd vydal rozhodnutie o neodkladnom opatrení ohľadom úpravy styku otca s maloletou, sa odvolací súd stotožňuje. Aj kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 24.10.2022 uviedol, že z hľadiska úpravy styku otca s maloletou je dôležité, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Vzhľadom na zistené skutočnosti, že otec nenavštevoval dieťa pravidelne a dieťa má vytvorenú silnú citovú väzbu na matku, je potrebné pristupovať k styku bez prítomnosti matky postupne, preto kolízny opatrovník navrhol realizovanie styku otca bez prespatia, aby dieťa nepociťovalo tenziu pri dlhšom odlúčení od rodiča, na ktorého je naviazané. Pokiaľ sa teda otec domáhal úpravy styku každý páry týždeň od piatku od 16.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a následne počas Vianočných prázdnin od 23.12.2022 od 9.00 hod. do 24.12.2022 do 14.00 hod. a od 27.12.2022 od 9.00 hod. do 29.12.2022 do 19.00 hod. takáto úprava styku nie je v záujme maloletého dieťaťa vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, jeho citovú naviazanosť na matku a nedostatočne vytvorený vzájomný vzťah medzi dieťaťom a otcom. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na záver okresného súdu, že rozhodnutie o úprave styku otca s maloletou bude vyžadovať vykonanie náležitých dokazovaní, s čím sa odvolací súd stotožňuje.

12. Pokiaľ otec v odvolaní poukazoval na to, že hlavným dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia je skutočnosť, že otec sa s matkou maloletej nevedia dohodnúť na pevných pravidlách jeho styku s maloletou, nie je to dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, ale pre riadne vecné rozhodnutie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. Pokiaľ otec tiež v odvolaní poukazoval na to, že „maloletá sa na stretnutie s otcom teší, prevzatie a odovzdanie maloletej prebieha bez plaču, čo nepriamo vyplýva aj z predloženej komunikácie medzi rodičmi“ ani táto otcom tvrdená skutočnosť nepreukazuje potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, čo je predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ tak okresný súd v tomto štádiu konania vo veci samej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadne úpravy styku otca s dieťaťom zamietol, rozhodol vecne správne a s jeho rozhodnutím sa odvolací súd stotožňuje.

13. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom na to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný v priebehu konania vo veci samej, rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

14. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť

o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).